

Marktconsultatie

Verkeersmodel Gemeente Utrecht

Kenmerk: 2021-OOR-138

d.d.: 21 september 2021

versie: 1.0

Team aanbestedingen
Organisatieonderdeel: Financiën, Inkoop en Juridische Zaken
Gemeente Utrecht

Gemeente Utrecht

Inhoudsopgave

1	Inleiding	3
1.1	Doel	3
1.2	Achtergrondinformatie	3
2	Procedure marktconsultatie	4
2.1	Procedure	4
2.2	Wijze van indienen	4
2.3	Verslaglegging	4
2.4	Gebruik van informatie	5
2.5	Bepalingen	5
3	Vraagstelling	6
3.1	Organisatie en visie	6
3.2	Mogelijkheden Verkeersmodel	7
3.3	Beheer data	7
3.4	Beveiliging en privacy	7
3.5	Integratie en koppelingen	7
3.6	Implementatie inspanningen	8
3.7	Common Ground	8
3.8	Architectuur (zie ook paragraaf 3.6)	8
3.9	Aanbestedingsaanpak	9
3.10	Algemeen	9

Documenten die behoren bij deze marktconsultatie en zijn onderdeel van deze marktconsultatie:

Bijlagen:

Bijlage A: Documenten TNO presentatie voor modelspecialisten

Bijlage B: Antwoordformulier

Bijlage C: Vraag en antwoord formulier

1 Inleiding

De gemeente Utrecht (verder: de gemeente) zal een Europese aanbesteding doen om een nieuw model systeem voor het doen van verkeer- en vervoerprognoses in te kopen, dit zal (voorlopig) VRU4.0 worden genoemd. Dit ter vervanging van het huidige geaggregeerde systeem VRU3. Ter voorbereiding hierop nodigt de gemeente u uit om deel te nemen aan een marktconsultatie.

Een marktconsultatie is te definiëren als een georganiseerde wijze van informatie-uitwisseling tussen belanghebbenden. Geïnteresseerde marktpartijen wordt hierbij de mogelijkheid geboden hun kennis en ervaring te delen. De gemeente wil zich, op basis van de door u verstrekte informatie, een beeld vormen van de haalbaarheid van de aanbesteding en van de oplossingsmogelijkheden. Ook is de gemeente voornemens om (delen van) de via deze marktconsultatie verkregen informatie te verwerken in de aanbestedingsdocumenten.

1.1 Doel

De gemeente wil graag inzicht krijgen in de oplossingen en functionaliteit die marktpartijen momenteel (standaard) aanbieden op gebied van gedesaggregeerde, activity-based, tour-based modellen voor verkeer- en vervoersprognoses, waarbij niet meer geredeneerd wordt op basis van gemiddelden, maar waarbij het individu / de “Agent” centraal staat. Daarnaast wil zij zich een beeld vormen van de ontwikkelingen die daarin de komende jaren zijn te verwachten (tot een tijdshorizon van ongeveer vijf jaar).

Met dit inzicht wil de gemeente enerzijds voorkomen dat zij de markt ‘overvraagt’, maar anderzijds voldoende uitdaging creëren om een toekomstbestendig systeem in te kopen.

Verder wil de gemeente een beeld krijgen van het niveau van de rapportages en hoe afspraken daarover worden nagekomen met opdrachtgevers, dit heeft betrekking op bestaande en nieuwe generaties van modellen omdat zij transparant wil kunnen blijven naar haar burgers toe.

Tot slot wil de gemeente graag een gevoel krijgen welke inspanning de invoering van een nieuw systeem met zich mee zal brengen. Te denken valt hierbij aan ICT-componenten, conversie, opleiding van gebruikers etc.

In zijn algemeenheid wordt aan de marktpartijen gevraagd hun visie te geven op (de ontwikkelingen van) dit vakgebied en welke oplossingen zij daarvoor bieden.

1.2 Achtergrondinformatie

De gemeente hanteert een *sourcingstrategie* en wil werkzaamheden uitbesteden aan de markt waar deze meerwaarde kan bieden. Onderdeel van deze strategie is onder meer een transitie naar de cloud van diverse toepassingen en mogelijk het gebruiken van “Software as a Service” (SaaS). Het besluit om via een Europese aanbesteding een nieuw model-systeem in te kopen is gebaseerd op het feit dat het huidige model-systeem aan het einde van zijn levenscyclus is gekomen.

2 Procedure marktconsultatie

Deze marktconsultatie heeft een open karakter waarbij de gemeente de markt uitnodigt om over het hiervoor aangeduide vakgebied hun visie en mogelijkheden te delen. Hieronder staat allereerst de procedure rondom de marktconsultatie uitgelegd. In het volgende hoofdstuk vindt u meer informatie met betrekking tot de inhoud en de uitgangspunten die de gemeente hanteert en wil toetsen.

2.1 Procedure

De procedure van deze marktconsultatie is als volgt:

1. De marktconsultatie start door publicatie van de documenten op TenderNed.
2. Er bestaat een mogelijkheid om vragen te stellen naar aanleiding van deze publicatie, deze vragen kunt u stellen via bijgevoegde vraag en antwoord formulier (bijlage C). Vragen stellen kan tot 7 oktober 2021. Uiterlijk op 14 oktober 2021 ontvangt u van ons de antwoorden.
3. Iedere geïnteresseerde marktpartij die van mening is dat zij een bijdrage kan leveren aan de marktconsultatie wordt verzocht om de antwoorden op de vragen uit deze marktconsultatie in te dienen, uiterlijk op 26 oktober 2021.
4. De gemeente is voornemens om naar aanleiding van de ingediende reacties partijen uit te nodigen om mondeling een aanvullende toelichting te geven op de gegeven antwoorden. De gemeente zal hiertoe contact opnemen met deze partijen om een gesprek in te plannen.

Mochten gegeven antwoorden strijdig zijn met elkaar dan meldt u dit zo spoedig mogelijk bij via de berichtenmodule van TenderNed.

2.2 Wijze van indienen

De gemeente verzoekt u het ingevulde vraag- en antwoordformulier (Bijlage B) per email te versturen aan: **ewoud.leijs@utrecht.nl**.

Hierbij verzoekt de gemeente u om, eventueel naast een andere bestandsopmaak, een versie in Excel-format mee te sturen. De gemeente vraagt u om, als u op een bepaalde vraag geen antwoord wenst te geven, aan te geven waarom u hier geen antwoord op geeft. U heeft bij elke vraag de mogelijkheid in uw beantwoording alternatieven aan te dragen.

2.3 Verslaglegging

Bij een mogelijke aanbesteding die voortkomt uit deze marktconsultatie kan (indien relevant) de gemeente gebruik maken van de door u verstrekte informatie. In dat geval wordt deze (geanonimiseerd) bijgevoegd.

2.4 Gebruik van informatie

U dient zich ervan bewust te zijn dat u commercieel of anderszins gevoelige informatie zou kunnen verstrekken of informatie waarop intellectuele eigendomsrechten van u of van andere partijen op van toepassing zijn die u niet mag of wilt delen. In de eerste plaats kunt u in uw beantwoording aangeven wanneer dit het geval is. Mocht een dergelijk geval zich voordoen en de verstrekte informatie wordt verwerkt in het marktconsultatieverslag en ter beschikking gesteld aan andere deelnemende partijen, dan kan de gemeente hiervoor niet verantwoordelijk of aansprakelijk worden gesteld.

Wanneer de gemeente overgaat tot aanbesteding van de opdracht, zal de aanbesteding bekend gemaakt worden via TenderNed. De Marktconsultatie wordt dan gebruikt als informatiebron bij het opstellen van de aanbestedingsdocumenten.

2.5 Bepalingen

Ten aanzien van de marktconsultatie gelden de hiernavolgende bepalingen. Door deelname aan de marktconsultatie verklaart de deelnemende marktpartij zonder voorbehoud akkoord te zijn met alle genoemde bepalingen.

- Nadrukkelijk wordt vermeld dat deze marktconsultatie geen onderdeel uitmaakt van een aanbestedingsprocedure.
- De consultatie heeft een vrijblijvend karakter, zowel voor de gemeente als voor de deelnemende marktpartij(en). Deelname aan de marktconsultatie is geheel vrijwillig.
- Aan de consultatie kunnen geen rechten worden ontleend, noch zal deelname aan de consultatie leiden tot enig voordeel of nadeel in de aanbestedingsprocedure die eventueel daarna volgt.
- Afzien van deelname aan de consultatie zal niet leiden tot uitsluiting van de aanbestedingsprocedure die eventueel daarna volgt.
- De marktconsultatie is geen uitnodiging om in te schrijven op de voorgenomen aanbesteding waarvoor deze marktconsultatie als voorbereiding dient.
- Deelnemende partijen kunnen geen aanspraak maken op vergoeding van eventueel gemaakte kosten in het kader van de marktconsultatie.
- De gemeente behoudt zich het recht voor om de marktconsultatie en de daaropvolgende aanbesteding op een andere wijze uit te voeren dan in dit document is beschreven en om het traject van de marktconsultatie geheel of gedeeltelijk te staken.
- De door de marktpartijen verstrekte informatie is niet vanzelfsprekend van invloed op de door de gemeente te maken keuzes bij de voorgenomen aanbesteding.
- De informatie die door de gemeente wordt verstrekt gedurende de marktconsultatie kan afwijken van de informatie die in een later stadium wordt verstrekt ten behoeve van de aanbesteding.

3 Vraagstelling

Deze marktconsultatie dient als bijdrage aan het verbreden van de inzichten die (deels) al aanwezig zijn bij de gemeente. Onderstaande vragen beogen ons inzicht aan te vullen zoals aangegeven in paragraaf 1 van dit document. U wordt vriendelijk verzocht onderstaande vragen schriftelijk te beantwoorden.

3.1 Organisatie en visie

De gemeente wil een oplossing verwerven, die (zoveel mogelijk) toekomst vast is. Het is daarom van belang dat een potentiële leverancier een oplossing levert, die blijft aansluiten bij toekomstige (technologische en maatschappelijke) ontwikkelingen.

Introductie Urban Tools Next II door TNO

De grote steden en regio's in Nederland gebruiken verkeersmodellen om inzicht te krijgen in het effect van diverse ontwikkelingen en interventies. Met name voor de onderbouwing van grotere investeringen spelen deze modellen een zeer belangrijke rol. De huidige geaggregeerde modellen krijgen echter steeds meer moeite met de veranderingen die we in mobiliteit waarnemen. De verplaatsingen van mensen worden complexer (combinaties van modaliteiten, bijvoorbeeld fiets + OV) en er ontstaan steeds meer nieuwe vormen van mobiliteit (autonome auto's, elektrische fietsen, deel-concepten, MaaS). Daarnaast worden ook steeds vaker maatregelen genomen waarvan het effect niet goed met de huidige modellen kan worden bepaald. Voorbeelden hiervan zijn maatregelen op het vlak van parkeren, zoals het bouwen met een lagere parkeernorm en aanpassen van tarieven, hubs en nieuwe mobiliteitsconcepten. In Activity Based Modellen (ABM) worden activiteiten en daaraan gerelateerde verplaatsingen van individuen gemodelleerd. Omdat in deze aanpak elke persoon individueel wordt gemodelleerd (microsimulatie of ook wel agent-based genoemd) is het niet alleen beter mogelijk om individueel gedrag te modelleren, maar ook om een keten van verplaatsingen van een individu beter te modelleren. In een dergelijke keten worden modaliteiten en activiteiten gecombineerd op een consistente manier die veel beter overeenkomt met de werkelijkheid (activity based). Daarnaast is het mogelijk om effecten van maatregelen per doelgroep te analyseren. Daarmee kunnen deze modellen, in theorie, beter de complexere verplaatsingen van mensen modelleren en beter het effect van complexere maatregelen bepalen. De transitie naar dit type model is echter niet zomaar te maken. De bouw van een stedelijk model is een intensieve taak en vergt de nodige expertise. Achtergrondinformatie hierover treft u aan in de bijlagen.

- Vraag 3.1.1** Kunt u kort omschrijven op basis van welke principes en visie op het gebied van verkeersmodellen uw oplossing is/wordt gerealiseerd?
- Vraag 3.1.2** Op welke wijze borgt uw organisatie de aansluiting bij toekomstige (technologische en maatschappelijke) ontwikkelingen in het vakgebied? (bijv. door aan te geven hoeveel wordt geïnvesteerd (in tijd en budget) in productontwikkeling).
- Vraag 3.1.3** Wat is uw visie op de volgende stellingname afkomstig van TNO ter introductie van Urban Tools Next. En hoe kan uw oplossing bijdragen aan de verbetering van de modellen in Nederland voor de grote steden en regio's?
- Vraag 3.1.4** Zijn (eind)gebruikers geconsulteerd in de realisatie van uw oplossing? Zo ja, is er sprake van een gebruikersgroep die mede de ontwikkeling van de oplossing bepaalt?
- Vraag 3.1.5** Welke partijen kunt u momenteel rekenen tot de huidige afnemers van uw oplossing?

3.2 Mogelijkheden Verkeersmodel

We zijn benieuwd naar de mogelijkheden die uw verkeersmodel biedt. Wat kunt u hierover vertellen qua componenten, producten, functionaliteiten of andere relevante zaken?

- Vraag 3.2.1.** Welke producten ondersteunt uw oplossing en hoe flexibel zijn deze met elkaar te integreren of te combineren?
- Vraag 3.2.2** Wat zijn belangrijke componenten?
- Vraag 3.2.3** Wat zijn belangrijke functionaliteiten?
- Vraag 3.2.4** Wat is verder belangrijk om hier te vermelden?

3.3 Beheer data

Een goede organisatie van data is erg belangrijk bij het gebruik van verkeersmodellen. Graag horen wij hoe u hier tegenaan kijkt.

- Vraag 3.3.1.** Welke mogelijkheden biedt uw oplossing voor het beheer van (invoer)data? Denk hierbij aan seg's, tellingen, parameters en netwerken.
- Vraag 3.3.2.** Kunt u een toelichting geven op hoe modellen, scenario's, varianten, binnen uw oplossing georganiseerd zijn en hoe de uitwisselbaarheid tussen verschillende modellen maar ook verschillende gebruikers is vormgegeven?

3.4 Beveiliging en privacy

De gemeente wil zeker stellen dat zij aan de wettelijke vereisten op gebied van informatiebeveiliging en privacy (w.o. AVG) kan voldoen.

- Vraag 3.4.1** Welk proces hanteert u zodat u kunt voldoen aan de wettelijke eisen op het gebied van Informatiebeveiliging en privacy (w.o. AVG) kan voldoen.
- Vraag 3.4.2** Welke nieuwe zaken vragen aandacht op dit gebied?
- Vraag 3.4.3** Welke risico's ziet u?

3.5 Integratie en koppelingen

De aan te schaffen oplossing moet functioneren in het applicatielandschap van de gemeente en dus volgens geldende standaarden kunnen koppelen met applicaties en gegevens daartussen uitwisselen.

- Vraag 3.5.1** Welke standaardkoppelingen heeft uw applicatie beschikbaar? Bijvoorbeeld ?
- Vraag 3.5.2** Welke API's levert uw oplossing om een extern systeem toegang te verlenen tot de gegevens in uw oplossing?
- Vraag 3.5.3** Kunnen maatwerk koppelingen worden gemaakt en zo ja op welke wijze?

3.6 Implementatie inspanningen

De gemeente beseft dat de invoering van een nieuw systeem de nodige impact heeft op de organisatie en dat dit vaak gepaard gaat met een *dip* in de prestatiecurve juist als de “winkel openblijft tijdens de verbouwing”. Het kunnen leveren van modellen is echter zo’n essentieel onderdeel (én soms blikvanger) in de dienstverlening dat dit geen verstoring verdraagt.

Overlap in projecten, wanneer stap je over naar nieuwe modellen? Risico's? Verklaren verschillen.

- Vraag 3.6.1** Heeft uw organisatie ervaringen in het implementeren van een dergelijke oplossing met de omvang van de gemeente Utrecht, zo ja welke en hoe zag zo’n implementatietraject eruit?
- Vraag 3.6.2** Heeft uw organisatie ervaringen met de implementatie van uw oplossing in combinatie met een Mid-Office? Zo ja, welke onderdelen heeft u gekoppeld en met welke Mid-Office toepassingen (naam en leverancier)?
- Vraag 3.6.3** Wat is naar uw inschatting een realistische doorlooptijd en planning van het implementatietraject en hoe kan dat (voor onze burgers, bedrijven en bezoekers van de stad) zo ongestoord mogelijk verlopen.
- Vraag 3.6.4** Welke mogelijkheden heeft u om een (zoveel mogelijk) geautomatiseerde datamigratie uit te voeren vanuit een bestaand systeem naar uw oplossing? N.v.t.?
- Vraag 3.6.5** Kunt u een indicatie geven van het bedrag dat met de implementatie gemoeid is?

3.7 Common Ground

De gemeente wil in haar informatievoorziening stappen zetten in het realiseren van de landelijke Common Ground visie dat gaat over een nieuwe, moderne informatievoorziening voor gemeenten.

- Vraag 3.7.1** Heeft uw organisatie het groeipact Common Ground ondertekend of bent u voornemens dit te doen?
- Vraag 3.7.2** Zijn er aanpassingen gemaakt of ingepland in uw oplossing om aan te sluiten op de Common Ground visie?

3.8 Architectuur (zie ook paragraaf 3.6)

De architectuurkenmerken van nieuwe applicaties zijn belangrijk om te bepalen in welke mate nieuwe applicaties goed onderdeel kunnen vormen van het applicatielandschap van de gemeente.

- Vraag 3.8.0** Is uw oplossing een standaardpakket? Zo ja, hoe verloopt het proces van updates en upgrades?
- Vraag 3.8.1** In welke vormen is uw oplossing te gebruiken, SaaS, installatie on-premise, anders?

3.9 Aanbestedingsaanpak

Zoals u heeft kunnen lezen wordt er over drie onderwerpen gesproken in deze marktconsultatie. Wij zijn benieuwd naar uw mening over de aanpak.

Vraag 3.9.1 Zou u deze aanbesteding in percelen op delen? Zo ja welke?

Vraag 3.9.2 Welke aanbestedingsprocedure zou u adviseren?

3.10 Algemeen

De gemeente hecht waarde aan uw mening en wil u daarom vragen om in de context van de Marktconsultatie de ruimte te geven om aanvullende informatie aan te leveren die wij over het hoofd gezien hebben.

Vraag 3.10.1 Heeft u nog andere suggesties of andere oplossingen die wij over het hoofd gezien hebben?